

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Móricz Zoltán ügyvéd (.....) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Endl Gábor István ügyvéd (.....) és dr. Gál Brigitta ügyvéd (.....) ügyvéd által képviselt (.....) alperes ellen tartozás megfizetése iránti perében a Fejér Megyei Bíróság 2011. március 17-én kelt 18.G.40.099/2009/55. számú ítéletével szemben a felperes fellebbezése, valamint alperes csatlakozó fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 29.000 (huszonkilencezer) forint másodfokú perköltséget, az államnak külön felhívásra 86.700 (nyolcvanhétezer-hétszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az alperes által le nem rótt 8.300 (nyolcezer-háromszáz) forint csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes alapításától tagja és képviselője volt a cégjegyzékbe 1993. június 22-én bejegyzett (a továbbiakban társaság).

2003. tavaszán a peres felek megegyeztek abban, hogy alperes tagként belép a társaságba és annak keretei között ABC-üzletet működtet a felperes élettársának (.....) házában kialakításra kerülő üzlethelyiségben.

A kereskedelmi üzlet kialakításához, megnyitásához szükséges vagyoni fedezet biztosítása érdekében az alperes tudtával és beleegyezésével a társaság a 2003. június 10-én megkötött kölcsönszerződéssel 58 részletben törlesztendő 7.500.000 forint kölcsönt vett fel 2008. május 31-i lejáratú. A szerződő felek külön jelzálog szerződéssel a kölcsönszerződésből eredő követelés biztosítására jelzálogjogot alapítottak a bank javára a felperes, mint zálogkötelezett tulajdonában álló lakóház ingatlanra. (.....)

....., mint ingatlantulajdonos bérbeadó és a társaság, mint bérlő 2003. július 1-jén bérleti szerződést kötöttek az élelmiszer bolt üzemeltetése céljából. A szerződés szerint a tárgyhó utolsó napján fizetendő bérleti díj nettó 60.000 forint volt, s a bérbeadó a bérlő javára a bérlő által végzett értéknövelő beruházások összegére „lelakást” biztosított.

2003. július 12-én felperes és az alperes „a társasági szerződésének módosítása kapcsán” egy kézzel írt megállapodást írtak alá, amelyben alperes vállalta, amennyiben csődhelyzet van, a bank felé fennálló tartozás rá eső 50 %-át a bank által megszabott határidőig rendezni.

Ilyen előzmények után 2003. július 16-án alperes - a másik tag (.....) kilépésével egyidejűleg - belépett a közkereseti társaságba és a felek módosították a társasági szerződést. A módosított okirat szerint a társaság jegyzett tőkéje 741.210 forint, a felperes vagyoni hozzájárulása 740.210 forint, az alperesé 1.000 forint.

Mindkét tag kötelezettséget vállalt a társaság üzemeltetésével és képviseletével kapcsolatos feladatok ellátására a társaság tevékenységi köreinek ellátásában, személyes közreműködésre. Felperest elsősorban a gépkölcsönzési üzletággal, alperest az élelmiszer- kiskereskedelmi üzletággal kapcsolatban terhelte közreműködési kötelezettség.

A társaság belső jogviszonyairól a X. pont rendelkezik. A X.3. pont szerint a gépkölcsönzéssel kapcsolatos üzletág és az ahhoz kapcsolódó tevékenységi körök körében az üzletvezetéssel kapcsolatos döntések meghozatalára a felperes jogosult. A gépkölcsönzési üzletágból és a kapcsolódó tevékenységekből származó nyereség, továbbá az esetleg keletkező veszteség a felek egymás közötti viszonyában felperest illeti, illetőleg terheli. A X.4. pont értelmében a további

üzletágak, különösen az élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem és ahhoz kapcsolódó tevékenységek körében mind felperes, mind pedig az alperes jogosult illetőleg köteles az üzletvezetéssel kapcsolatos feladatok ellátására. E körben a felosztható nyereség és az esetleg keletkező veszteség feleket egymás között egyenlő arányban illeti, illetőleg terheli. Ide tartozik „a XI.3. pontban szereplő banki hitel tekintetében a mögöttes, korlátlan és egyetemleges vagyoni felelősségük is”. Felek a hitelt eltérő közös rendelkezésük hiányában csak annak célja szerint, az élelmiszer áruház megnyitására és üzemeltetésére használhatják fel. A X.5. pont rögzíti azt is, egymás közötti jogviszonyukban a felek megállapodnak, hogy az alperes mögöttes, korlátlan és egyetemleges vagyoni helytállási kötelezettsége a társaság kötelezettségeiért 2003. június 10. napjától kezdődően áll fenn, ide értve a-tól a 2003. június 10. napján aláírt kölcsönszerződés alapján felvett 7.500.000 forint banki hitellel kapcsolatos kötelezettségeket is. A felek megállapodnak, hogy amennyiben a kölcsönszerződésből eredően a bank bármelyik taggal szemben közvetlenül érvényesít követelést, vagy e kölcsönkövetelés biztosítékaul szolgáló ingatlant terhelő jelzálogszerződés alapján érvényesíti követelését, úgy azonnali esedékességgel kötelezettséget vállal mindkét tag, hogy a követelést egymás között fele-fele arányban haladéktalanul kifizetik a hitelező felé.

A kiskereskedelmi üzlet megnyitására 2003. augusztusában került sor. Az üzlet nem hozta a várt eredményt, ezért néhány hónap elteltével bezárták és 2003. október 12-énen egy bérleményben nyitottak új üzletet.

Időközben a felek között teljesen megromlott a viszony.

Az alperes 2004. március 21-től nem végzett tevékenységet az üzletben, 2004. március 24-én pedig azonnali hatállyal felmondta a közkereseti társaságban fennálló tagsági viszonyát.

Felperes az azonnali hatályú felmondást nem fogadta el, az üzletet 2004. áprilisában bezárta.

Az alperes tagsági viszonyának megszűnését a cégbíróság a közkereseti társaság kérelmére 2006. január 2-án meghozott végzésével 2004. szeptember 24-i hatállyal jegyezte be a cégjegyzékbe. Egyidejűleg megállapította, a társaság a törvény erejénél fogva megszűnt, elrendelte végelszámolását, végelszámolónak a felperest jelölte ki.

A közkereseti társaság 2006. január 20-ától végelszámolás alatt állt.

A felperes több levelet küldött alperesnek, melyekben tagsági viszonya megszűnésével összefüggésben a szükséges „elszámolás” érdekében egyeztetést kezdeményezett. A felek között nem született megállapodás.

A felperes leánya, mint adós és a felperes, mint adóstárs, zálogkötelezett 2004. június 22-én a-vel kötött kölcsönszerződés alapján kölcsönt vettek fel a-vel szemben fennálló, a szerződéskötés időpontjában 6.206.900 forint összegű tartozásának kiegyenlítése céljára. E kölcsönből felperes 2004. július 19-én visszafizette a közkereseti társaság szemben még fennálló 6.073.550 forint kölcsöntartozását.

A felperes, mint végelszámoló és egyedüli tag 2006. augusztus 21-én befejezte a közkereseti társaság végelszámolását. A vagyonfelosztási javaslat szerint a társaságnak felosztható vagyona nem volt.

A társaságot a cégbíróság 2006. szeptember 26-án törölte a cégjegyzékből.

Felperes a 2007. február 20-án fizetési meghagyással indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban előterjesztett, többször módosított keresetében alperest 2.916.775 forint és annak 2004. július 20. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, továbbá a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Egyebek mellett előadta, azt követően, hogy alperes felhagyott a közkereseti társaságban folytatott tevékenységével, 2004. áprilisától a társaság megszüntette gazdasági tevékenységét, vagyonát eladta. Az élelmiszerbolt megszüntetéséből származó bevételek lényegesen elmaradtak a felmerülő kiadásoktól, nem keletkezett olyan bevétel, amiből a szemben fennálló tartozást fizetni lehetett volna, a társaság gyakorlatilag nem rendelkezett vagyonnal, csődhelyzetbe került. Annak érdekében, hogy a ne érvényesítse a kölcsönkövetelését biztosító jelzálogjogból eredő jogait, a társaság kölcsöntartozását maga fizette vissza az erre a célra felvett bankhitelből. A visszafizetett összeg felét (3.036.775 forint) alperes a közöttük létrejött külön megállapodás szerint és a közkereseti társaság társasági szerződésében foglaltak alapján köteles megfizetni, továbbá fizetési kötelezettsége az 1997. CXIV. törvény (Gt.) 97. § (1) bekezdése alapján is fennáll.

Módosított kereseti követelése összegszerűségét akként határozta meg, a 3.036.775 forintból levonta a üzletben maradt polcok és egyéb ingóságok használatából eredő, egyébként általa vitatott 120.000 forint bevételt.

Alperes 840.775 forint összeg erejéig tartozása fennálltát nem vitatta. Ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte. Elismerte, az üzlet megnyitásával összefüggésben felvett bankhitelből eredő tartozásnak a társaság megszűnésekor

fennálló összegét fele részben neki kell megfizetnie. Tagsági viszonya megszűnésével összefüggésben azonban a felperes vele nem számolt el, annak ellenére, hogy a bolttal kapcsolatos társasági vagyron fele őt illeti meg. A társaság megszűnésekor rendelkezett akkora vagyonnal, amely az általa nem vitatott összeget meghaladóan fedezetet biztosított volna a hitel visszafizetésére.

A közkereseti társaság bankszámláját vezető által a számlaforgalomról kiadott másolatra hivatkozással állította, felperes 2003. augusztus 12-én az élelmiszerboltra felvett hitelösszezből egyenlítette ki a gépkölcsönző 2003. július havi 113.000 forint összegű TB-járulékát, annak ellenére, hogy megállapodásuk az élelmiszerbolt és a gépkölcsönző bevételeinek, kiadásainak elkülönítését írta elő. Ez az összeg nem tekinthető az élelmiszerbolt költségének, ezért a felperesi követelés összegébe beszámítandó.

Előadta azt is, a üzlet kialakításával összefüggésben 900.000 forint beruházási költség merült fel, amelynek az ingatlan tulajdonostól történő behajtása iránt felperes nem intézkedett annak ellenére, hogy a helyiséget csak rövid ideig használták, így az az összeg nem tekinthető „lelakottnak”. Figyelemmel arra, hogy a társaság ehhez az összeghez a felperes hibájából nem jutott hozzá, azt a felperesi követeléssel szemben javára szintén be kell számítani.

Hivatkozott arra is, az élelmiszerüzlet tevékenységével összefüggésben 678. 000 forint áfa visszaigénylésére nyílt volna lehetőség, ez az összeg azonban a gépkölcsönző által fizetendő áfára került elszámolásra, erre tekintettel, mint az élelmiszer boltnak járó bevételt a felperessel szembeni tartozása megállapításánál figyelembe kell venni, a felperesi követelésbe be kell számítani.

Nem hagyható figyelmen kívül továbbá az sem, hogy a csatolt készpénz befizetési bizonylat tanúsága szerint 2004. január 8-án 50.000 forintot, 2004. február 11-én pedig 35.000 forintot, összesen 85.000 forintot fizetett be saját vagyonából a társaság bankszámlájára. Ez az összeg tagi hitelnek minősül és a felperesi követelésbe ugyancsak beszámítandó.

Végül felperes nem számolt el azzal a 300.000 forint kaucióval sem, amely az üzlet megnyitásával összefüggésben a tulajdonosnak került átadásra. A fenti összegek beszámításával megállapítható hogy felperessel szemben mindössze 840.775 forint kötelezettsége áll fenn.

Felperes keresetét fenntartva vitatta az alperesi beszámítási kifogás megalapozottságát. Utalt arra is, beszámítási kifogása megalapozottsága esetén is alperes javára csak az általa megjelölt összegek felét lehetne elszámolni.

2007. november 5-én előterjesztett beadványában azt is előadta, 2004. áprilisában a bolti eszközök eladásából a társaságnak 863.000 forint bevétele (pénztárgép, szeletelő, mélyhűtő, háttérhűtő, mérleg: 460.000 forint, 9 db fémpolc és 1 db kenyeres polc: 98.000 forint, tejhűtő: 220.000 forint, 3 méteres gondolas polc 50.000 forint, 3 méteres Salgó polc 15.000 forint, kifli-zsemle adagoló: 15.000 forint, húsfogas: 5.000 forint) származott, míg a társaságnak „ebben az időszakban” 1.119.400 forint kiadása volt, mely nem tartalmazza az időközben esedékessé vált, és az adóhatóságnak befizetett adók és járulékok összegét. A 2004. március 29. és 2005. február 14. között felmerült kiadásokat több tételben sorolta fel. (2004.

március 29.:-törlesztés 170.000 forint, 2004. április 2.:-törlesztés 50.000 forint, 2004. április 5.: könyvelés január-február 50.000 forint, 2004. április 16.: nyomtatvány (könyvelés) 1.400 forint, 2004. április 22.:-törlesztés 230.000 forint, 2004. április 24.:-ról áruelszállítás 25.000 forint, 2004. május 6.: pénztár memória zárás 2.500 forint, 2004. május 28.:-törlesztés 230.000 forint, 2004. június 3.: iparűzési adó 2.200 forint, 2004. június 3.: okmánybélyeg-nek (adóig.) 2.200 forint, 2004. július 12.:-törlesztés 250.000 forint, 2004. augusztus 9.: iparűzési adó 5.200 forint, 2004. szeptember 13.: kezelési költség 13.000 forint)

Úgy nyilatkozott, az üzlet bezárása időpontjában az árukészlet értéke 500.000 forint volt.

Az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást folytatott. A kirendelt könyvvizsgáló, igazságügyi könyvszakértő kiegészített szakértői véleményében egyebek mellett megállapította, a az előző évek veszteséges gazdálkodása miatt már 2003. december 31-re elveszítette saját tőkéjét, a társaság vagyona 2004. március 21-e és 2006. szeptember 26-a között nem nyújtott fedezetet a kötelezettségekre, 2004. december 31-én a társaság eszközeinek összege 287.000 forint, kötelezettsége 7.088.000 forint volt, ebből 6.459.000 forint tagi hitel, 629.000 forint egyéb kötelezettség.

Az elsőfokú bíróság 2008. december 11-én kelt 18.G.40.059/2007/44. számú ítéletével alperest a felperes részére 2.916.775 forint és ezen összeg után 2004. július 20. napjától a mindenkorai törvényes mértékű késedelmi kamat valamint 608.200 forint perköltség megfizetésére kötelezte. A szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadva megállapította a „csődhelyzet” fennálltát, erre tekintettel azt, alperes a társasági szerződés, illetve a felperessel kötött külön megállapodás alapján atól felvett hitelből eredő tartozás felét viselni tartozik. A veszteséges működés tényére figyelemmel a veszteséget esetlegesen csökkentő tényezőkre, azok összegére nézve további bizonyítás felvételét nem tartotta indokoltnak.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2009. május 22-én kelt 16.Gf.40.131/2009/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A felek másodfokú perköltségét 87.500-87.500 forintban állapította meg. A végzés indokolásában utalva az 1997. évi CXLIV. törvény (régi Gt.) 85.§ (2) bekezdésére, 95.§ (1) bekezdésére, valamint a Ptk. 296.§ (1)-(2) bekezdésére rámutatott, a felek megállapodása értelmében alperes - általa sem vitatottan - a kölcsön 50 %-ának megtérítésére vállalt kötelezettséget, ami azonban nem érinti a társaságban a felek által végzett közös gazdasági tevékenységgel összefüggésben, a tagsági viszonya megszűnésekor fennálló elszámolás kötelezettségét, s nem zárja ki azt sem, hogy a társaság másik volt tagja által a tagsági viszonnal összefüggésben érvényesített követeléssel szemben az elszámolásból eredő

követelésére tekintettel beszámítási kifogással éljen. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a beszerzett könyvszakértői véleményt. Annak azon megállapítása, mely szerint a társaság vagyona nem nyújtott fedezetet a kötelezettségeire, ténylegesen meglévő és felosztható vagyon hiányában sem eredményezhette a veszteség esetleges csökkentésére irányuló alperesi bizonyítási indítvány mellőzését. A szakértői vélemény ugyan alátámasztja azt a tényt, hogy a társaság élelmiszer üzletágának veszteséges működése bekövetkezett, ami alperes vállalt fizetési kötelezettségének teljesítését megalapozza, annak összegszerűsége azonban csak a társaság vagyoni viszonyainak - az alperes tagsági jogviszonya megszűnésének időpontjára nézve folytatott - komplex vizsgálatával állapítható meg.

Meghagyta az elsőfokú bíróságnak, a megismételt eljárásban az alperes tagsági jogviszonyának megszűnése időpontjára visszavetítve kell vizsgálnia a társaság vagyoni viszonyait. Ennek eredményeként, az esetlegesen meglévő és a ténylegesen fel nem osztható társasági vagyon alperesre jutó hányadának felperesi követelésbe való beszámításával állapítható csak meg alperes fizetési kötelezettségének pontos összege.

Felperes a megismételt eljárásban módosított, 2.916.775 forintban megjelölt kereseti követelését fenntartotta.

Alperes a megismételt eljárásban a kereset teljes elutasítását kérte. A beszámítási kifogásában a már hivatkozott tételeken (113.000, 900.000, 678.000, 85.000, 300.000, összesen 2.076.000 forint) túl a tárgyi eszközök körében kérte figyelembe venni meglévő eszközként azokat az eszközöket, amelyek értékesítésére az ő tagi viszonya megszűnését követően került sor, így a által 2005. május 14-én megvásárolt ingóságokat, a által megvásárolt ingóságokból származó 300.000 forint bevételt, valamint által megvásárolt ingókból származó 300.000 forint vételárat és által a bérelt ingók után fizetett bérleti díjat. Előadta, a üzlet bezárásakor csupán 120.000 forint bérleti díjat tudtak a általuk beruházott összegből a bérleti díjba beszámítani, ezért csak 120.000 forint bérleti díj megfizetésével lehet a vagyonmérleg során számolni. Az üzlet árukészletének bezáráskori értékét 1.100.000 forintban jelölte meg, melyre nézve csatolta közösen összeállított árukészlet listát („áruösszesítés”), mely az árukészlet értékét 1.053.940 forintban jelöli meg. Ugyancsak kérte elszámolni a lánya által társaságnak nyújtott 250.000 forint hitelt, melyre nézve és a társaság között 2004. január 2-án létrejött 250.000 forint kölcsön nyújtására vonatkozó szerződést mellékelte. Kérte továbbá elszámolni a felperes által 2003. augusztus 4-én atól felvett 500.000 forintot is, mert azzal a felperes nem számolt el, ez az összeg az élelmiszerüzletet illetve, valamint az általa fel nem vett 162.165 forint munkabér összegével is kérte a kereseti követelés csökkentését.

Indítványozta szakértő kirendelését annak megállapítására, az általa tételesen megjelölt árukészlet értéke az üzlet bezárásának időpontjában mekkora volt, majd pedig a kirendelt könyvszakértő felhívását a szakvéleménye e tekintetben történő kiegészítésére.

Felperes a beszámítási kifogás elutasítását kérte. Előadta, a üzlet felújításával kapcsolatos költségeket a társaság teljes egészében „lelakta”, amely költség egyébként 614.000 forint volt, ezért azt a vagyonmérlegnél figyelembe venni nem kell. Tisztázásra kerültek az eladott tárgyi eszközök eladásának a körülményei, ezért azzal a továbbiakban számolni nem kell. Az üzlet bezárásakor az árukészlet nem volt 1.100.000 forint, az alperes által megjelölt összeg valótlan. A záraskor leltár készült, amelyet az igazságügyi szakértőnek átadott, zárás előtt leértékeléses végkiárusítás történt, s akkora összegű eladathatatlan áru maradt, mely összeg a gépek, berendezések, elszállítására és a takarításra lett volna elég. Vitatta, polcokat bérelt volna a társaságtól, s ebből bevétele származott volna és az áfára vonatkozó alperesi igényt is, valamint a 85.000 forint tagi hitel befizetést. Álláspontja szerint a 85.000 forint befizetése az üzlet bevételeiből történt. A kaucióval kapcsolatosan előadta, azt nem kapta vissza, mert a két havi felmondási időre fordította. A 113.000 forint TB-járulék pedig a társaság bevételeiből került kifizetésre. Kérte ugyanakkor figyelembe venni a cég megszűnése és az alperes kilépése közötti időpontban felmerült kiadásait, így 210.000 forint banki hiteltörlesztést, az üzlet zárása és a társaság megszűnése közötti könyvelői díjakat, a cég felszámolásával felmerült, illetőleg a zárást követő árukészlet elszállításával és a takarítással felmerült költségeket.

Az elsőfokú bíróság tanú- és szakértői bizonyítást folytatott.

Tanúként meghallgatta felperes volt élettársát,, valamintt ést.

..... egyebek mellett előadta a felperes a üzletbe körülbelül 800.000 forint beruházást végzett, a üzlet két hónapig működött, két hónap bérleti díjat lakott le a társaság, 120.000 forint bérleti díj került a felújításba beszámításra. 300.000 forintért vásárolt meg egy hűtőt, az ellenértéket neki adta oda. Az bolt bezárásakor felperesnek segített, leltárt készített az ott maradt árukról, megközelítőleg 1 millió forint értékű árukészlet maradt meg, tudomása szerint azt felperes hazaszállította és felélték.

..... úgy nyilatkozott, a üzletből egy hűtőpultot vásárolt meg 250.000 vagy 300.000 forintért.

..... előadta, felperestől 2004. nyarán polcrendszer, vízmelegítőt és csaptelepet vásárolt, semmit nem bérelt tőle. A vételár 240.000-300.000 forint közötti volt.

Az elsőfokú bíróság a perben már eljáró szakértő feladatává tette az alperes tagi viszonya megszűnésekor időpontra mérleg felállítását, figyelembe veendőként megjelölve egyes bevételeket, költségeket.

A szakértő a szakvéleménye kiegészítését 2010. február 4-én terjesztette elő, azt többször (2010. február 16-án, 2010. május 19-én, és 2011. január 7-én) módosította. A 2011. január 7-én módosított, 49. sorszám alatt előterjesztett szakvélemény kiegészítésben a 2004. szeptember 24-ére felállított vagyonmérleget újból helyesbítette.

A 2011. január 7-i módosításokkal az eszközök és források összes értékét 2.617.819 forintban (tárgyi eszköz: 1.030.436 forint, készletek: 179.422 forint, követelések: 1.039.750 forint, pénztár: 368.211 forint (eszközök); törzstőke: 1.000 forint, előző évi vesztség -3.527.856 forint, tárgydőszak eredménye: 263.127 forint, tagi kölcsön: 6.032.170 forint, egyéb kötelezettség: -150.622 forint) határozta meg. Egyebek mellett rögzítette, tekintettel arra, 2004. március 21-én, illetve az üzlet bezárásakor nem készült leltár, a zárókészlet megállapítására csak akkor lenne lehetőség, ha az üzlet tételes mennyiségi és értékbeli készletnyilvántartást vezetett volna. Amennyiben az üzlet működtetéséhez a tagok hitelt nem vettek volna igénybe, az üzlet 3.527.856 forint összegű 2003. évi veszteségéből és a 2004. évi 263.217 forint összegű nyereségéből álló 3.264.729 forint veszteséget közösen kellett volna finanszírozniuk. A veszteségben elszámolásra került minden bevétel és ráfordítás, amit a könyvviteli adatok tartalmaztak, valamint a tanúvallomások alapján a tárgyi eszközök értékesítéséből befolyt összegek, de elszámolásra került bevételként a pénzügyileg meg nem térült kaució 300.000 forint és a üzlet beruházási költsége 724.000 forint összegben.

A szakértő 2011. január 13-i meghallgatásakor a 2011. január 7-i szakvéleménye kiegészítésében írtakat fenntartotta. Úgy nyilatkozott, amennyiben a társaság árukészlete a tagi viszony megszűnésekor 500.000 forint volt, úgy az eszköz oldal készlet sorában feltüntetett 179.422 forintot 500.000 forintra kell emelni, a kettő különbözete 320.578 forint. Ez megnöveli az eszköz oldalt és ugyanígy a forrás oldalt is, így kapjuk meg azt a mínusz 2.944.151 forint $(-3.527.856 + 263.127 + 320.578)$ eredményt, veszteséget, amelyet a felek közösen kötelesek viselni, és mely veszteségben benne foglaltatik az eszköz oldalon, illetőleg a forrásoldalon feltüntetett valamennyi bevétel és kiadás, ami ezen időpontig keletkezett. Amennyiben tehát a társaság 500.000 forint eszközállománnyal rendelkezett, úgy a vesztesége 2.944.151 forint volt. Előadta továbbá, a vagyonmérlegben szerepelnek azok az eszközök, melyek 2004. szeptember 24-én még nem kerültek eladásra. Az eszköz értékesítésnél szerepel a által megvásárolt két tárgyi eszköz bruttó vételára 387.000 forint összegben, s szerepelt a mérlegben a által megvásárolt 240.000 forint értékű tárgyi eszköz is. Elszámolásra került 478.127 forint visszaigényelhető áfa, a felperes által 2003. augusztus 4-én felvett 500.000 forint, figyelembe vette, hogy a üzletnél csupán 120.000 forint bérleti díjat fizetett meg a társaság, s az

alperes által nyújtott 335.000 (50.000+85.000+250.000) forint tagi hitel összegét is. A vagyonmérlegben 179.422 forint megmaradt árukészlettel kalkulált, élelmiszerüzletben 1.000.000 forint megmaradt árukészlet igen magas árukészletnek számítana. Az alperes által csatolt árukészlet leltárral könyvelési szempontból nem lehet számolni.
(50. számú jegyzőkönyv)

Alperes a tárgyaláson a szakvéleményben foglaltakat a mérlegben szerepeltett árukészlet értéke kivételével, mely álláspontja szerint 1.000.000 forint volt, nem vitatatta, az árukészlet tekintetében bizonyítási indítványát fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság a 2011. január 13-án kelt, 50. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt végzésével, utalva a Pp. 141.§ (6) bekezdésére és a 235.§-ára azzal küldte meg a 49. sorszámú szakvélemény kiegészítést és az 50. sorszámú jegyzőkönyvet felperesnek, hogy arra 8 nap alatt észrevételt tehet.

Felperes 2011. február 2-án előterjesztett beadványában úgy nyilatkozott, „a könyvszakértő által 2011. január 7-én készült vélemény kiegészítésben foglaltakkal egyetértek és elfogadom”, a szakvéleményre ezt követően észrevételt nem tett.

Az elsőfokú bíróság 2011. március 17-én kelt 18.G.40.099/2009/55. számú ítéletével kötelezte az alperest 1.472.100 forint, ezen összeg után 2004. július 20-tól a mindenkor törvényes mértékű késedelmi kamat és 87.500 forint perköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte felperest az államnak külön felhívásra 303.475 forint perköltség megfizetésére. Rendelkezett az ezt meghaladó költség állam általi, illetve a további perköltség felek maguk általi viseléséről. Az ítélet indokolásában egyebek mellett tényként rögzítette, a üzlet bezárásakor vásárolt a társaságtól 300.000 forint értékben hűtőpultot, míg szintén 300.000 forintért polcrendszert, vízmelegítőt, csaptelepet. Az élelmiszerüzletet 2003. október 12-én nyitották meg, és a felperes az üzletet 2004. áprilisában zárta be. Az alperes tagi viszonya 2004. szeptember 24-én szűnt meg rendes felmondással. A megszűnés időpontjában a társaság élelmiszer üzletága mínusz 2.944.151 forint vagyonnal rendelkezett. A felek megállapodására figyelemmel kifejtette, a beszerzett szakértői véleményből megállapíthatóan a társaság veszteségesen működött, vagyona a tartozásokat nem fedezte, a csődhelyzet bekövetkezett, így az alperest atól felvett, tagi viszony megszűnésekor időpontban fennálló kölcsönösszeg visszafizetése körében fizetési kötelezettség terheli. Az összecszerűség megállapításánál az ítélkezése alapjául az aggálymentesnek és megalapozottnak talált szakvélemény elfogadható volt, a szakértő figyelembe vette a rendelkezésére bocsátott valamennyi könyvelési iratot és a bizonyítási eljárás során bizonyított tételeket is. A szakértői véleményben foglaltakat a felperes és az alperes sem vitatta. A szakvélemény az alperes által

beszámítani kért összegeket tartalmazta, az árukészlet ésral kötött bérleti szerződésből eredő bérleti díj kivételével. Az alperes a beszámítási kifogásban foglaltakat részben a meghallgatott tanúk vallomásával bizonyította, míg az áfával, TB-járulékkel, atól felperes által felvett 500.000 forinttal és fel nem vett munkabérrel kapcsolatos beszámítási kifogására a könyvelési iratok szolgáltak. Úgy foglalt állást, alperes az árukészlettel kapcsolatban nem bizonyította annak üzlet bezárásakor 1.100.000 forint értékét. A szakértő módosította a szakvéleményét e tekintetben arra figyelemmel, a felperes 500.000 forint összegű árukészlet meglétét elismerte, ezt meghaladó árukészlet létét azonban az alperes nem tudta bizonyítani. A együtt összeállított leltár nem volt figyelembe vehető, ebben a körben tanúkénti meghallgatása nem volt foganatosítható, de a leltár nem is felel meg a számviteli törvény szerinti leltárnak, ezért az a mérleg felállításánál figyelmen kívül hagyandó. A felperes ugyan állította, leltár készült az üzlet bezárásakor, azonban ez nem került átadásra sem a bíróságnak, sem a szakértőnek, nem állt a könyvelés rendelkezésére a számviteli törvényben foglaltak szerinti leltár. A kifejtettekre figyelemmel az alperesnek a tárgyszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványa teljesítését mellőzte. Az 1997. évi CXIV. törvény 95.§ (1) bekezdése értelmében a megváló taggal a társasági viszonya megszűnésének időpontjában fennálló állapot szerint kell elszámolni, ezért a felperes végelszámolással kapcsolatos összecszerűen meg nem jelölt igénye nem kerülhetett elszámolásra. A szakértő azon megállapítására figyelemmel, a társaság vagyona megállapítása szempontjából nincsen jelentősége a üzlet beruházási költsége nagyságának, mert az a mérleg egyik oldalán kiadás, a másik oldalán pedig követelésként szerepel, vagyis eredmény szempontjából nulla, a szakértői véleményben elszámolt beruházási költséget meghaladóan a beruházási költség nagyságának igazolására további bizonyítás lefolytatása szükségtelen volt. tanúkénti meghallgatására azon okból nem volt szükség, mert a kölcsönadás tényét az alperes az iratokhoz csatolt okirattal bizonyította.

A kifejtett indokok alapján a szakvélemény alapulvételével azon vagyon (veszteség) mértékét, mely vagyon tartalmazza az alperes tagi viszonya megszűnéskori tartozásokat és a meglévő vagyont, s mely magában foglalja a felperes által visszafizetett hitelösszeget is, 2.940.000 forintra kerekítve határozta meg, az alperes által fizetendő marasztalási összeget annak 50 %-ában, 1.470.000 forint összegben, amelyet az alperes a felperessel megkötött megállapodása alapján köteles a felperesnek megfizetni.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett, alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be.

Felperes az ítélet megváltoztatását, alperes további 1.444.675 forint, és ezen összeg után 2004. július 20-tól a kifizetésig számított, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező összegű kamat, valamint perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, az

elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytelenül mérlegelte, egyes esetekben az alperes beszámítási kifogásainak minden alapot nélkülözve adott helyt. Mivel a szakértő a bíróság iránymutatása alapján járt el, így egyes alperesi igények, amelyek nem lettek bizonyítva, mégis bizonyítottként kerültek beállításra a szakértői véleménybe. Az elsőfokú bíróság az ítéletét a szakértői véleményre alapozta, de az 1.472.100 forint marasztalási összeg meghatározását számszakilag nem vezette le, így az sem derül ki egyértelműen, mely beszámítási kifogást fogadott el. A szakvéleményből ugyan kitűnik, de az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna indokolnia, hogy a felek állításait, bizonyítékait milyen okból fogadta el, vagy mellőzte. Nem derül ki az ítéletből az sem, összecszerően hogy került megállapításra, az alperes tagi jogviszonyának megszűnése időpontjában az élelmiszer-üzletág mínusz 2.944.151 forint vagyonnal rendelkezett. Továbbra is a korábbi ítéletet tekintette elfogadható döntésnek. A Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltakra figyelemmel elrendelt szakértői bizonyítás végeredményeképpen a szakértő a 2010. május 15-i szakértői véleménye 2.174.124 forint fizetési kötelezettséget állapított meg az alperes részére úgy, hogy a szakértő tényleg mindent figyelembe vett. Ehhez képest azonban nem érthető, hogyan alakult ki alperes 1.472.100 forint fizetési kötelezettsége. Ez csakis úgy lehetséges, a szakértő figyelembe vett olyan tételeket, amelyek alperes részéről nem voltak bizonyíthatóak, illetve bizonyítottak. Ilyenek voltak például alperes tagi kölcsönigényei. Az sem érthető, hogy a számvitelileg ki nem mutatható, könyvelésben nem szereplő 250.000 forintos beszámítási igényt miért fogadta el az elsőfokú bíróság. A kölcsönszerződés önmagában nem igazolja a kölcsön nyújtását, nem került bizonyításra annak társaság javára történt befizetése. Ha pedig az alperes lánya fizette be közvetlenül a társaságnak, úgy abban az esetben a kölcsön visszakövetelésére ő lenne jogosult a követelése alperesre engedményezése hiányában. Ugyanilyen okból az 50.000 forintos, illetve a 35.000 forintos állítólagos alperesi befizetésre sem elegendő bizonyíték azon alperesi állítás, hogy azt tagi kölcsönként fizette be az élelmiszerüzlet számlájára. A szakértő is megállapította, ezen alperesi tagi hitel a könyvelésben nem szerepelt. Nem vitásan elismerte, az üzlet bezárásakor 500.000 forint értékű árukészlet volt, de abból eladásra került mintegy 300.000 forint értékű áru, illetve részben eladásra, mely bevétel a könyvelésben szerepel. Azt is nyilatkozta, 200.000 forint áru eladhatatlan volt, mivel gyorsan romló élelmiszerről volt szó. Ez a körülmény a hátrányára nem értékelhető, azt veszteségként le kell írni. Eredeti szakvéleményében az árukészlet üzlet megszűnésekori értékét a szakértő 179.422 forintban állapította meg. Az sem tűnik ki, a 2007. október 29-i, november 5-én előterjesztett beadványában felsorolt tételeket a könyvszakértő figyelembe vette-e. Ezek az összegek ugyanis a saját pénzéből kerültek kifizetésre, és mint ilyen, nyújtott tagi kölcsönt képez, mivel a társaság veszteséges volt már akkor is, amikor az alperes önként felhagyott a társaságban a tevékenységével. Az első fokú eljárásban előadottakat fenntartva és kiegészítve állította, a gépkölcsönző 113.000 forint TB-járuléka nem lett a felvett hitelből kifizetve, ezt alperes nem igazolta. A 300.000 forintos kaució beszámításra került a bérleti díjba, helytelenül lett beállítva a könyvszakértői véleménybe. Az üzletbezárás utáni gépeladásból keletkezett bevételek a banki befizetésekre, a végelszámolás költségeire (könyvelő, szállítás költségei stb.) lettek elszámolva.

..... pedig nem bérelt ingóságokat, így bérleti díj sem keletkezett. Alperes fizetési kötelezettsége 2.916.775 forint tekintetében fennáll, mivel nem igazolta a beszámítási igényei jogalapját és azösszepszerűségét sem, hiszen a szakértő valótlan állításokon és bizonyítékokon alapuló szakvéleményt készített. Ha a könyvszakértői vélemény valóban a valóságot tükrözné, illetve alperes állításai helytállóak lennének, akkor a kettőt összevetve a társaság anyagi helyzete olyan jó lett volna, nem is kellett volna felvennie hitelt. Az alperes távozása utáni anyagi helyzetet felmérve azonban azonnal a hitel gyors visszafizetése mellett döntött.

Alperes csatlakozó fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, a marasztalási összeg 276.970 forinttal mérséklését, s csupán 1.195.105 forint és mindenkor törvényes késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, az elsőfokú bíróság az üzlet árukészlete vonatkozásában részben helytelenül állapította meg a tényállást, e körben az árukészlet értékének megállapítása iránt előterjesztett igazságügyi szakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványát és igazságügyi könyvszakértő könyvszakértői véleményének az árukészlet igazságügyi szakértő által megállapítandó értékével történő kiegészítése iránti bizonyítási indítványát megalapozatlanul utasította el. Előadta, a 2004. január 1-jei leltár szerint 600.000 forint volt a bolt árukészlete. A lánya által kölcsönadott 250.000 forintot is árukészlet vásárlásra fordította. A felperes szintén betett 250.000 forintot a boltba 2004. februárjában. A bolt bevételéből folyamatosan töltötték fel az árukészletet, így a bolt bezárásakor meglévő árukészlet a megállapított 500.000 forinttal szemben 1.053.940 forint volt. Ezen árukészletet a felperes a három hónapos felmondási idő alatt kiárusíthatta volna, ha nem zárja be az üzletet. Mivel a bezárás mellett döntött önhatalmúlag és az árukészletet elszállíttatta, saját céljaira felhasználta, így ezen árukészlet értékével is köteles lett volna elszámolni a társasággal, ugyanis az árukészlet a társaság vagyonát képezte. Az árukészlet felperes által történő elszállításakor jelen volt is, aki tanúként nyilatkozott az elszállított áru értékére, sorsára, s az elkészített listára nézve is. Ezen lista alapján határozta meg az üzlet árukészletének értékét 1.053.940 forintban. tanúvallomása bizonyítja, az üzlet bezárásakor 1.053.940 forint értékű árukészlet volt a boltban. Az első fokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványát fenntartva kérte az árukészlet értékének megállapítása iránti bizonyítási eljárás lefolytatását. Az árukészlet 1.053.940 forint összegű értékének figyelembe vétele mellett a társaság élelmiszer-üzletága nem a könyvszakértői véleményben foglalt mínusz 2.944.151 forint vagyonnal rendelkezett, hanem csak 2.390.211 forint vagyonnal [2.944.151 forint +(1.053.940 forint - 500.000 forint)]. Ezen 2.390.211 forint veszteség ½-ed részét köteles csupán viselni, azaz 1.195.105 forinttal tartozik a felperesnek.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet csatlakozó fellebbezésében foglaltak szerinti részbeni helybenhagyását, felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Hangsúlyozta, a felperes részére megküldésre került a 49. sorszámú szakvélemény kiegészítés és az 50. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv is,

a felperes a 49. sorszámú szakvélemény kiegészítést elfogadta. Az elsőfokú bíróság az ítéletét ezen, a felperes által nem vitatott szakvéleményben foglaltakra alapította és abban levezette, a beszámítási kifogásai közül mit fogadott el és mely bizonyítékok alapján, illetve mit nem fogadott el.

A beszámítási kifogása elsőfokú bíróság által elfogadott tételei tekintetében az első fokú eljárásban előadottakat fenntartva, részben megismételve, utalva a szakvélemény egyes megállapításaira, változatlanul állította, az árukészlet 500.000 forintos értékének kivételével, az elsőfokú bíróság helytállóan adott helyt beszámítási kifogásának. A felperes 2007. október 29-i beadványában felsorolt tételek tekintetében előadta, a szakvéleményből egyértelműen kiderül, a szakértő a 2004. szeptember 24-ére felállított vagyonmérlegben figyelembe vette a felé teljesített törlesztéseket, valamint minden számlával, bizonylattal, okirattal, tanúvallomással igazolt kiadást. Erre tekintettel a fellebbezésben foglalt 1.031.300 forint összegű tételek közül az okirattal alátámasztott tételek a szakvéleményben figyelembe vételre kerültek, és azokra is figyelemmel került megállapításra, hogy 2004. szeptember 24-én a társaság vagyona -2.944.151 forint volt. Mindezt alátámasztja a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozata is. Tekintettel arra, a társaság végelszámolása a tagi jogviszonya megszűnése után zajlott, így a társaság végelszámolásával kapcsolatos költségek a 2004. szeptember 24-i vagyonmérlegben nem vehetők figyelembe, de a felperes összegszerűen nem is jelölte meg ezen végelszámolással kapcsolatos költségei az első fokú eljárás során.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A 2006. június 30-ig hatályban volt, de a felek jogviszonyára még irányadó gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (régi Gt.) 85.§ (2) bekezdése értelmében a tagok között a nyereség és a veszteség főszabályként vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlott meg.

A 95.§ (1) bekezdése úgy rendelkezett, a társaságtól megváló taggal a tagsági jogviszonya megszűnésének időpontjában fennálló állapot szerint kell elszámolni.

A megismételt eljárás tárgyát a Fővárosi Ítéltábla végzése értelmében, figyelemmel az alperesi beszámítási kifogásra, a társaság alperes tagsági jogviszonya 2004. szeptember 24-i megszűnésének időpontjában fennállt vagyoni állapotának vizsgálata képezte az alperes fizetési kötelezettségének pontos összegének meghatározása érdekében.

Tekintettel arra, az elszámolás körében az alperes tagsági jogviszonyának megszűnése időpontjában fennállt tényleges vagyoni helyzet feltárása céljából mindkét fél számos, mérleg készítés alapjául szolgáló tétel (mint például értékesített

berendezésekből befolyt bevételek, különböző költségek, kiadások, járulékok, tagi kölcsöntartozás, árukészlet) figyelembe vételét kérte, az elsőfokú bíróság társaság alperes tagsági jogviszonya időpontjára vetített vagyoni állapotának kimunkálását helyesen tekintette szakkérdésnek, a Fővárosi Ítéltábla iránymutatásának megfelelően helyesen tette a perben már eljáró szakértő feladatává az alperes tagi viszonya megszűnéskori időpontra mérleg felállítását.

Az elsőfokú bíróság továbbá helyesen támaszkodott a felek előadásai, észrevételei figyelembe vételével, értékelésével mindenre kiterjedő, többször kiegészített, alaposan kimunkált, a Fővárosi Ítéltábla által is aggálytalannak tekintett szakvélemény adataira, s annak alapján helytállóan állapította meg, hogy alperes tagsági jogviszonya megszűnése időpontjában a társaságnak 2.944.151 forint vesztesége volt.

Helyes álláspontra helyezkedett az üzlet bezárásakor árukészlet 500.000 forintos értéke tekintetében is, miután a szakértő az alperes és által készített leltárt könyvelési szempontból nem tekintette a vagyonomérleg készítéséhez felhasználható, számviteli szabályoknak megfelelő okiratnak, s akkor is, amikor e körben a további bizonyítást nem tekintette szükségesnek.

Felperes ugyanakkor a szakértő 2011. január 13-i személyes meghallgatásakor a tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem volt jelen, magát nem képviseltette, így a szakértőhöz kérdéseket sem intézett, a 2011. január 7-i módosított szakvéleményt pedig utóbb sem vitatta, azt kifejezett nyilatkozatával elfogadta.

Ilyen előzmények után az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül, indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget téve hozta meg a perbeli adatokat, bizonyítékokat helytállóan értékelő, megalapozott ítéletét, helytállóan kötelezte alperest a 2004. szeptember 24-i időpontra kimunkált társasági veszteség fele részének viselésére, 1.472.100 forint és járulékai megfizetésére.

Tekintve, a Fővárosi Ítéltábla teljes körűen osztotta az elsőfokú bíróság értékelését, további bizonyítást szintén nem tartott indokoltnak.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az abban foglalt helyes indokok alapján a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban túlnyomórészt pervesztes felperest az alperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (IM r.) 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított másodfokú perköltsége megfizetésére.

Felperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 86.700 forint fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 8.300 forint csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. december 2.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző